

Міністерство освіти і науки України
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор Роман ПЕТРИШИН

« 9 » грудня 2022 р.

ПРОГРАМА ФАХОВОГО ІСПИТУ

для вступників на освітній рівень перший (бакалаврський)

Галузь знань 01 «Освіта/Педагогіка»

Спеціальність 014 «Середня освіта (музичне мистецтво)»

(на базі ОР «Молодший спеціаліст»)

Схвалено вченою радою факультету
педагогіки, психології та соціальної роботи

Протокол № 5 від «24» грудня 2021 р.

Голова ради

Тетяна ФЕДІРЧИК

Чернівці – 2022

ПРОГРАМА

Вступних випробувань

1

На музичному інструменті (фортепіано, скрипка, баян, акордеон, бандура, гітара, цимбали) **виконати два твори** - поліфонічний твір та твір великої форми (соната, концерт, рондо, варіації) або твір середньої форми (балада, рапсодія, фантазія, інструментальна обробка тощо).

Проспівати один вокальний твір середньої складності.

Продиригувати один хоровий твір середньої складності з аналізом хорових партитур, користуванням камертоном, співом хорових партій тощо. **2**

Сольфеджіо: слуховий аналіз: визначення різних ладів, інтервалів, тризвуків, септакордів та їх обернень; читка з листа голосом, інтонування народних ладів (пентатоніка, іонійський, дорійський, фригійський, лідійський, міксолідійський).

Теорія музики, гармонія: музичні терміни, мелізми, інтервали, енгармонізм інтервалів, розв'язання інтервалів та акордів, хроматизми, тональності, квінтове коло, лади, різні види мажору і мінору, транспозиція, модуляція;

- гра на музичному інструменті гармонічних послідовностей, секвенцій, модуляцій I ступеня спорідненості; - гармонізація мелодії і підбір акомпанементу.

3

Музична література: розповіді про творчість композиторів-класиків (біографічні відомості та характеристика визначних творів):

- **українських композиторів:**

- Д.Бортнянського
- А.Веделя
- М.Лисенка
- С. Воробкевича
- К.Стеценка
- А.Вахнянина
- П.Ніщинського
- В.Косенка
- Б.Лятошинського
- М.Березовського
- С.Гулака-Артемівського
- М.Леонтовича
- Д.Січинського
- Я.Степового
- О.Нижанківського
- Л.Ревуцького
- В.Барвінського
- К.Данькевича

- С.Людкевича
- М.Колесси
- І.Карабиця
- В.Сильвестрова
- **зарубіжних композиторів:**
- Й.С.Баха
- Й.Гайдна
- Дж. Россіні
- Л.В.Бетховена
- Ф.Мендельсона
- Ф.Ліста
- Й.Брамса
- Б.Смётани
- К.Дебюссі
- Б.Бартока
- Дж.Гершвіна
- Композиторів «Французької Шістки» (А.Онеггера, Ф.Пуленка)
- Композиторів Нововіденської школи (А.Шенберга, А.Берга, А.Веберна)
- М.Глінки
- М.Мусоргського
- П.Чайковського
- О.Скрябіна
- І.Стравинського
- Д.Шостаковича
- Г.Свірідова
- А.Шнітке
- А.Кос-Анатольського
- М.Скорика
- Л.Дичко
- Є.Станковича
- В.А.Моцарта
- К.Вебера
- Ф.Шуберта
- Ф.Шопена
- Р.Шумана
- Р.Вагнера
- Е.Гріга
- А.Дворжака
- М.Равеля
- Б.Бріттена
- К.Орфа
- О.Даргомижського
- О.Бородіна
- М.Римського-Корсакова
- С.Рахманінова
- С.Прокоф'єва
- А.Хачатуряна
- Р.Щедріна
- С.Губайдуліної

Відповісти на питання культурологічного характеру, наприклад :

- українські та зарубіжні професійні колективи (оперні театри, симфонічні оркестри, хорові капели, камерні хори, народні хори, ансамблі пісні і танцю, оркестри народних інструментів, фольклорні та естрадні ансамблі);
- популярні співаки (оперні, камерні, естрадні), солісти-інструменталісти;
- історія розвитку музичного мистецтва на Буковині кінця ХІХ - початку ХХ ст. та в інших регіонах;

- розвиток професійного музичного мистецтва на Україні та в інших регіонах на сучасному етапі та в інших регіонах (за місцем проживання абітурієнта);
- художня самодіяльність України (регіону абітурієнта);
- фестивалі музичного мистецтва на Буковині та в інших регіонах України;
- художня творчість української діаспори (композитори, мистецькі колективи та їх зв'язки з Україною).

II. ОРІЄНТОВНИЙ РЕПЕРТУАР

1. З основного музичного інструменту

- фортепіано
 - а) поліфонічний твір - приблизна складність:
Й.С. Бах «Трьохголосні інвенції», прелюдії та фуги з «Добре темперованого клавіру», частини сюїт, партит; прелюдії та фуги Д. Шостаковича, М. Скорика;
 - б) твір великої форми: сонати Й. Гайдна, В.А. Моцарта, Л.В. Бетховена або українських композиторів (перша частина або всі інші);
- баян, акордеон
 - а) поліфонічний твір - приблизна складність:
Й.С. Бах, Д. Кабалевський - прелюдія та fuga;
 - б) твір великої форми - наприклад, К. М'ясков «Концертна фантазія на теми українських пісень», В. Власов - Варіації на тему української народної пісні «Ой за гаєм - гаєм» або частина з сюїти М. Чайкіна, соната за вибором - перша частина або всі інші ;
- скрипка
 - а) поліфонічний твір - наприклад:
Й. Бах «Прелюдія» - дві частини, «Партита» - дві частини, соната за вибором;
 - б) твір великої форми – Г.Гендель - соната, перша частина або всі інші,
П. Роде - Концерт № 7, В.А. Моцарт «Аделаїда» або твір українського композитора;
- бандура
 - а) поліфонічний твір у перекладі для бандури ;
 - б) твір великої форми - Д.Скарлатті - соната, К. М'ясков - Варіації на тему укр. народної пісні «Налетіли журавлі»

2. З вокалу:

- (сопрано) - М.В. Лисенко «Дощик»
К. Стеценко «Вечірня пісня»
Л. Ревуцький «Подольночка»

- Б. Лятошинський «Ой піду я до млина»
 М. Глінка «Жайворонок»
- (меццо - сопрано) – Я. Степовий «Утоптала стежечку»
 В. Заремба «Якби мені черевики»
 І. Шамо «Три поради»
 українська народна пісня «Ой джигуне, джигуне»
 (обр. О. Сандлера)
 А. Варламов «Красный сарафан»
 С. Монюшко «Золота рибка»
 - (тенор) - М.В. Лисенко пісня Івана з оп. «Чорноморці»
 “Ой зійди, зійди ясен місяцю”
 «Без тебе, Олесю»
 В. Заремба «Дивлюсь я на небо»
 Я. Степовий «Зоре моя вечірняя»
 М. Глінка «Не щибечи соловейко»
 Л.В. Бетховен «Сурок»
 - (баритон) - М.В. Лисенко «Там, де Ятрань круто в’ється»
 С. Гулак-Артемівський «Стоїть явір над водою»
 К. Стеценко «Ой чого ти, дубе»
 С. Людкевич «Ой, ти дівчино,
 зарученая» укр. нар. в обр. Г. Цицалюка
 «Вечір на дворі» укр. нар. в обр. Таловирі
 «По садочку ходжу» • (бас) - В. Косенко «Взяв би я
 бандуру»
 А. Коцюбинський «Чи се ж тая криниченька»
 укр. нар. в обр. Глушкова «По діброві вітер вие»
 А. Єдлічка «Дівчино кохана» М. Шереметьєв
 «Я вас любив»

3. З диригування:

- М.В. Лисенко «Молитва за Україну»
 «Ой діброво, темний гаю»
 «Ой летіла горлиця»
- М. Леонтович «Ой з-за гори кам’яної»
 «Мала мати одну дочку»
 «Котилася зірка»
 «Щедрик», «Дударик»
- К. Стеценко «Чуєш, брате, мій»
 «Ой у полі жито»
 «Сон»

	Л. Ревуцький	«Засвистали козаченьки»
		«Ой чого ти почорніло»
криниченьки»	В. Лятошинський	«Ой у полі три
черевик»	Ф. Колесса	«Якби мені
		«В гаю зелененьким»
	С. Людкевич	«Гагілка»
		«Пою коні при Дунаю»
	С. Воробкевич	«Пробудилась Русь»
		«Вечір»
		«Над Прутом у лузі»
	С. Танєєв	«Тихой ночью»
	П. Чайковський	«Соловушко»
	Р. Щедрін	«Прошла война»
		«Тихая украинская ночь»
	О. Лассо	«Тик-так»
	Й. С. Бах	«Хорал»
	Л. Керубіні	«Sanctus»
	В. А. Моцарт	«Колискова»
		«Dies irae»
	К. Глюк	«Свято хору»

III. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ ЗНАНЬ АБІТУРІЄНТІВ

1. Згідно вимог творчого конкурсу з музичних дисциплін зі спеціальності, за виконання завдань по трьох пунктах виставляється максимальна сума балів - **100:**

1. Музично-виконавська діяльність.....0 - 60 балів
 2. Теорія музики, сольфеджіо, гармонія.....0 - 20 балів
 3. Музична література, питання культурологічного характеру...0 - 20 балів
2. Набрані абітурієнтом за результатами іспиту бали переводяться у 200бальну шкалу шляхом додавання 100 балів.

До участі в конкурсі допускаються абітурієнти, які набрали не менше 124 балів.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗАВДАНЬ

1. **Музично-виконавська діяльність: 60 - 50 балів** - виставляється абітурієнтам, якщо вони на високому художньому рівні виконали

підготовлені твори і виявили при цьому відповідні музичні дані та особливий артистизм.

49 - 35 балів - виставляється абітурієнтам, якщо вони мають добрі музично-виконавські дані і на відповідному рівні виконали програмовий матеріал, але допустили деякі неточності в інтонації та передачі засобів музичної виразності.

34 - 20 балів - виставляється абітурієнтам, якщо вони мають посередні музичні дані, допускають фальш і технічні помилки у відтворенні музичного тексту твору.

19 - 0 балів - виставляється абітурієнтам, якщо вони не мають належних вокальних та інструментально-виконавських даних, не володіють диригентською технікою, або не виконують програмових вимог.

2. Теорія музики, сольфеджіо, гармонія: 20 - 18 балів – виставляється абітурієнтам, які чисто інтонують і відмінно читають з листа, без помилок відгадують на слух різні септакорди, тризвуки та їх обернення, вміють інтонувати народні лади.

17- 11 балів - виставляється абітурієнтам, які добре читають з листа, але не завжди чисто інтонують, з певними помилками відгадують різновиди акордів, допускають неточності при інтонуванні народних ладів.

10 - 5 балів - виставляється абітурієнтам, які посередньо читають з листа, часто допускають фальш при інтонуванні, неточно відгадують акорди, слабо орієнтуються у визначенні народних ладів та їх інтонуванні.

4 - 0 балів - виставляється абітурієнтам, які слабо читають з листа, фальшиво інтонують, не можуть визначити різновидів акордів, їх обернень, дуже слабо орієнтуються у народних ладах.

3. Музична література, питання культурологічного характеру 20 - 18 балів – виставляється абітурієнтам, які глибоко, змістовно і образно розповіли про творчість того або іншого композитора, розкрили характерні особливості його стилю; відмінно, без помилок відповіли на питання за вибором комісії і добре орієнтуються в питаннях культурологічного характеру.

17- 11 балів - виставляється абітурієнтам, які грамотно і по суті викладають програмовий матеріал, знають творчість композитора, але при відповіді не дотримуються системи викладу матеріалу, і їх розповідь не носить образного характеру; у цілому орієнтуються у питаннях культурологічного характеру.

10 - 5 балів - виставляється абітурієнтам, які, в основному правильно, але поверхово розкривають характерні риси творчості композитора,

допускають ряд неточностей щодо назв творів, визначення жанрів, стилю композитора, його епохи; недостатньо орієнтуються у питаннях культурологічного характеру, і тільки частково відповіли на них.

4 - 0 балів - виставляється абітурієнтам, які частково відповіли на задане питання, або відповіли зі значними помилками, не змогли визначити епоху, в якій жив і творив композитор, не знали його основних біографічних даних, не назвали значні твори композитора, не визначили характерні для його творчості жанри, стиль тощо; слабо орієнтуються у питаннях культурологічного характеру.

Список рекомендованої літератури

1. Алиев Ю. Б. Настольная книга школьного учителя-музыканта. Москва: Гуманит. изд. центр ВЛАДОС, 2000. 336 с.
2. Арчажникова Л. Г. Профессия – учитель музыки: Книга для учителя. Москва: Просвещение, 1984. 111 с.
3. Архімович Л. Нариси з історії української музики: у 2-х ч. Київ: Мистецтво, 1964. Ч.1: Українська народна пісня. Українська дожовтнева професіональна музика. 1964. 408 с.
4. Безбородова Л. А., Алиев Ю. Б. Методика преподавания музыки в общеобразовательных учреждениях: Учеб. пособие для студ. муз. фак. педвузов. Москва: Издательский центр “Академия”, 2002. 416 с.
5. Боднарук І. М. Педагогічна практика з музики: навчально-методичний посібник. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2012. 280 с.
6. Буковинські композитори : навчальний посібник / уклад.: А. В. Плішка. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2011. 143 с.
7. Верещагіна О. Є., Холодкова Л. П. Історія української музики ХХ століття: Навчальний посібник для студентів музичних спеціальностей вищих навчальних закладів. Вид. 2, доповнене. Тернопіль: «Видавництво Астон», 2010. 280 с.
8. Вишпінська Я. М. Готуємося до професії вчителя музики (Вступ до спеціальності) : навчальний посібник. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2011. 111 с.
9. Вишпінська Я. М. Музична освіта Буковини : досвід, тенденції, перспективи : навчальний посібник. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2011. 264 с.
10. Вовк М. В. Методика музичного виховання молодших школярів. Івано-Франківськ, 2007. 264 с.

11. Вокально-хорова робота з дітьми на матеріалі вправ-розспіванок: Навчально-методичний посібник / Автор і упорядник І. О. Зеленецька. Кам'янець-Подільський: ФОП Сисин О.В., 2015. 196 с.
12. Вправи-розспівки для розвитку музичного слуху дітей в процесі вокально-хорового виховання: навчальний посібник / Автор і упорядник І. О. Зеленецька. Кам'янець-Подільський: Абетка, 2016. 140 с.
13. Гадалова І. М. Методика викладання музики у початкових класах: навчальний посібник для студентів музично-пед. спец. педвузів. Київ: ІСДО, 1994. 272 с.
14. Гумінська О. О. Уроки музики в загальноосвітній школі: Методичний посібник. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2003. 104 с.
15. Зеленецька І. О. Музично-дидактичні ігри / Методичні рекомендації їх практичного використання на уроках музики. Київ: НПУ, 2000. – 36 с.
16. Зеленецька І. О. Співають діти на уроках музики початкових класів: навчально-методичний посібник. Кам'янець-Подільський: Абетка, 2005. 172 с.
17. Історія української музики: у 6 т. / відп. ред. М. П. Загайкевич. Київ: Наук. думка, 1990. Т. 3: Кінець ХІХ – початок ХХ ст. 464 с.
18. Кабалевський Д. Б. Як розповідати дітям про музику? Київ: Муз. Україна, 1982. 320 с.
19. Каплієнко-Ілюк Ю. В. Аналіз музичних творів : навчальний посібник / [2-е вид., змін. та доп.]. Чернівці : Місто, 2016. 160 с.
20. Каплієнко-Ілюк Ю. В. Історія світової музики : навчальний посібник. Чернівці : Місто, 2015. 240 с.
21. Каплієнко-Ілюк Ю. В. Народна музична творчість : навчальний посібник / [2-е вид., змін. та доп.]. Чернівці : Місто, 2016. 168 с.
22. Каплієнко-Ілюк Ю. В. Поліфонія : навчальний посібник / [2-е вид., змін. та доп.]. Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2015. 112 с., нот.
23. Кияновська Л. Українська музична культура. Львів: «Тріада плюс», 2009. 356 с.
24. Корній Л.П. Історія української музики. Частина 1. Від найдавніших часів до середини ХVІІІ ст. Київ-Харків-Нью-Йорк: Вид-во М. П. Коць, 1996. 314 с.
25. Кушніренко А. М., Залуцький О. В., Вишпінська Я. М. Історія музичної культури й освіти Буковини : навчальний посібник. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2011. 376 с.

26. Масол Л. М., Гайдамака О. В., Белкіна Е. В., Калініченко О. В., Руденко І. В. Методика навчання мистецтва у початковій школі: Посібник для вчителів. Харків: Веста: Видавництво «Ранок», 2006. 256 с.
27. Музыкальное образование в школе: Учеб. пособие для студ. муз. фак. и отд. высш. и сред. пед. учеб. заведений / Л. В. Школяр, В. А. Школяр, Е. Д. Критская и др.; Под ред. Л. В. Школяр. Москва: Издательский центр «Академия», 2001. 232 с.
28. Науменко С. І. Психологія музичної діяльності. Чернівці: ПП Видавничий дім «Родовід», 2015. 408 с.
29. Олексюк О. М. Музична педагогіка: навчальний посібник Київ: КНУКіМ, 2006. 188 с.
30. Падалка Г. М. Учитель, музика, діти. Київ: Муз. Україна, 1982. 144 с.
31. Печерська Е. П. Уроки музики в початкових класах: навчальний посібник. Київ: Либідь, 2001. 272 с.
32. Поплавська Ю. О. Методика навчання музичної грамоти в початковій школі: навчально-методичний посібник для студентів педвузів. Вінниця: ВДПУ, 2000. 82 с.
33. Психология музыкальной деятельности: Теория и практика: Учеб. пособие для студ. муз. фак. высш. пед. учеб. заведений / Д. К. Кирнарская, Н. И. Киященко, К. В. Тарасова и др.; Под ред. Г. М. Цыпина. Москва: Издательский центр «Академия», 2003. 368 с.
34. Ростовський О. Я. Теорія і методика музичної освіти: навчально-методичний посібник. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2011. 640 с.
35. Ростовський О. Я. Педагогіка музичного сприймання. Київ: ІЗМН, 1997. 248 с.
36. Рудницька О. П. Музика і культура особистості. Проблеми сучасної педагогічної освіти: навчальний посібник. Київ: ІЗМН, 1998. 248 с.
37. Рудницька О. П. Педагогіка загальна та мистецька: навчальний посібник. Київ: «Інтерпроф», 2002. 270 с.
38. Черкасов В. Теорія і методика музичної освіти: навчальний посібник. Київ: ВЦ «Академія», 2016. 240 с.
39. Хлебнікова Л. О. Методика хорового співу у початковій школі: Методичний посібник. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2006. 216 с.
40. Щур М. В. Шкільний хор. Тернопіль-Харків: Видавництво «Ранок», 2010. 96 с.
41. Сайт «Черемшина» - історія популярної естрадної музики в Україні: <http://www.kmstudio.com.ua>

42. Інтернет-енциклопедія «Вікіпедія» <https://uk.wikipedia.org>

Адреса електронної пошти та сайту admission@chnu.edu.ua; www.chnu.edu.ua
Контактний телефон секретаря приймальної комісії (80372) 525669; 584711